Redacțiunea Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henrič Schalek, Alois Herndl M. Dukes, A. Oppelik, J. Dannebery*; în Budapesta: *A. V. Goldberger Anton Mezei Eckstein Bernat*: în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANULU LIV.

„Gazeta“ ese în fiă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., Pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 142. **Brașovŭ, Joi 27 Iunie (9 Iulie).** **1891.**

Afacerĭ năsĕudene.

I.

Brașovŭ, 26 Iunie v.

Stratagema cea mai compromițĕtóre pentru ómenii desaprobațĭ și urgisițĭ în politică este că pretindŭ și recurgŭ la *„încredere“* în momentulŭ, când observă, că mârșavele lorŭ fapte suntŭ descoperite și arătate lumei fără de crutare.

De-o astfelŭ de stratagemă s'a folositŭ și vestitulŭ „cavalerŭ“ Ioanŭ Ciocanŭ în ședința adunărei generale a membrilorŭ comitetului administrativŭ alŭ fondurilorŭ grănițĕrescĭ năsĕudene, ținută la 12 (24) Iunie a. c.

In vederea curentului sănĕtosŭ ce se pare, că s'a ivitŭ la Năsĕudŭ față de *robia* și adevĕrata *miseriă* la care a adusŭ acestŭ omŭ ținutulŭ Năsĕudului, elŭ s'a cugetatŭ la o nouă apucătură, prin care sĕ pótă comite o nouă seriă de nelegiuirĭ, și a apelatŭ la „încrederea“ membrilorŭ comitetului fondurilorŭ.

Gândesce óre satelitulŭ fostului satrapŭ Bánffy, că încrederea de care a fostŭ vorba în diua de 12 (24) Iunie a. c. este încrederea poporului românŭ din ținutulŭ Năsĕudului; este încrederea, ce cu dreptŭ póte s'o aștepte acela, care se luptă și se jertfesce pentru binele obștescŭ? Sĕ fiă „cavalerulŭ“ Ciocanŭ atâtŭ de orbitŭ de pĕcatele sale, încâtŭ sĕ nu védă curatŭ și limpede că numai în lipsa a orĭ-ce felŭ de sentimentŭ moralŭ elŭ a pututŭ apela la încrederea persónelorŭ, carĭ suntŭ puse în fruntea conducerii marilorŭ interese de viĕță ale unui ținutŭ romănescŭ, pe care elŭ, prin politica lui servilă și nenorocită, l'a înfundatŭ în miseria din care abia mai este scăpare?!

Décă astfelŭ gândesce și crede d-lŭ „cavalerŭ“, atuncĭ amarŭ se amăgesce!!

Nu dicemŭ *ba*, că d-lŭ I. Ciocanŭ póte sĕ se bucure de încrederea și dragostea—pănă la o di—a cercurilorŭ neromâne și dușmane în specialŭ intereselorŭ economice, culturale și politice ale Românilorŭ grănițerĭ dela Năsĕudŭ; póte sĕ se bucure de încrederea aparentă a mamelucilorŭ sĕi, de încrederea acelorŭ ființe servile și fără de sĕmțŭ pentru binele comunŭ, carĭ cârpescŭ ciobóta pănă atuncĭ, pănă când nu mai este vrednică de băgatŭ în sémă. Increderea mulțimei române însĕ; încrederea poporului românŭ dela Năsĕudŭ, nu o are și nicĭ că o póte avé d-lŭ „cavalerŭ!“ Nu o are, pentru-că trecutulŭ sĕu compromisŭ atâtŭ pe tĕrĕmulŭ politicŭ naționalŭ, câtŭ și pe tĕrĕmulŭ de conducere alŭ afacerilorŭ năsĕudene, este pentru dênsulŭ o pată pururea neștérsă și tristă; este criteriulŭ celŭ mai corĕspundĕtorŭ pe basa căruia orĭ ce omŭ nepreocupatŭ își póte formula convingerea și ideia, câtŭ de parodiată și deochiată póte sĕ fiă încrederea, ce și-a stors'o prin presiune și mijlóce vile directorulŭ actualŭ alŭ gimnasiului românescŭ din Năsĕudŭ și președintele fondurilorŭ scolastice centrale și de stipendii, în diua de 12 (24) Iunie a. c.

Este destulŭ de tristă împrejurarea din urmă; și mai tristă și condamnabilă este însĕ atitudinea pĕcătósă și servilă a acelora, carĭ șĭ-au datŭ consimțĕmêntulŭ, prin tăcere, la tóte acțiunile și planurile acestui omŭ.

O radă de bucuriă ne rĕsare totușĭ, când vedemŭ, că pe lângă totŭ terorismulŭ, de care este capabilŭ d-lŭ Ciocanŭ, s'au ridicatŭ în memorata ședință și vocĭ de energică și dréptă protestare, vocĭ, carĭ au datŭ espresiune opiniunei publice năsĕudene față cu nelegiuirile vênătorului după încredere!

Amŭ arătatŭ într'o serie de articulĭ, cine este d-lŭ I. Ciocanŭ și ce a lucratŭ dênsulŭ pentru „apĕrarea“ caracterului românescŭ și confesionalŭ gr. cat. alŭ gimnasiului din Năsĕudŭ. Credemŭ, că marele publicŭ cetitorŭ cunósce în de ajunsŭ pe acestŭ domnŭ „cavalerŭ“, încâtŭ sĕ ne simțimŭ dispensațĭ a mai reveni la lucrurile deja cunoscute.

In cele următóre ne vomŭ ocupa de cestiunea fondurilorŭ năsĕudene și de gimnasiulŭ susținutŭ din aceste fondurĭ. Și fiind-că aceste cestiunĭ suntŭ de cea mai mare gravitate actuală, ne permitemŭ a atrage deosebita atențiune a cercurilorŭ eclesiastice române asupra espunerilorŭ nóstre și rugămŭ în același timpŭ pe cetitorii noștri sĕ urmărescă cu binevoitórea lor atențiune causa pentru care ne vedemŭ, cu durere, silițĭ sĕ ne ridicămŭ din nou vocea nóstră și în legătură cu desvoltarea sistematică a lucrurilorŭ sĕ arĕtămŭ în tótă golăciunea lorŭ faptele individului, care s'a încercatŭ sĕ amăgéscă pe Românĭ pe tĕrĕmulŭ politicŭ, care a compromisŭ pe grănițerii năsĕudenĭ și care a sedusŭ, în contulŭ averilorŭ grănițerescĭ pănă și pe scurtŭ vĕdĕtorii noștri guvernanțĭ.

Omulŭ care se susține prin apucăturĭ cotișe, trebue demascatŭ la jumĕtatea drumului, omulŭ, care se nisuesce mereu a cresce servĭ și caractere îndoelnice, trebue făcutŭ imposibilŭ. ca nu cumva acțiunile lui sĕ devină unŭ adevĕratŭ flagelŭ pentru societatea, în care trăesce.

Avemŭ sfânta datorință sĕ cultivămŭ și noi în poporulŭ nostru lupta politică și de principii politice urmată de némurile înaintate, căcĭ care poporŭ, are mai multă lipsă de-a fi condusŭ pe căile adevĕrului și a consciinței de sine, ca poporulŭ nostru? Consecuențĭ decĭ acestui principiu, noi trebue sĕ ne curățimŭ odată ogorulŭ nostru naționalŭ de tóte acele buruiene veninóse, carĭ împiedecă crescerea și înflorirea plantelorŭ folositóre.

In articolulŭ următorŭ vomŭ descoperi, totŭ ceea ce s'a petrecutŭ la Năsĕudŭ pănă la fatala ședință din 12 (24) Iunie.

CRONICA POLITICĂ.

— 26 Iunie (8 Iulie).

— Organulŭ socialistŭ din Berlinŭ „Vorwärts“ convócă congresulŭ din anulŭ acesta alŭ **partidei socialŭ-democratice** din Germania, și publică totŭdeodată proiectulŭ noului *programŭ* alŭ partidei: Programulŭ accentuéză în întroducere, că partidulŭ socialŭ democraticŭ nu are nimicŭ comunŭ cu socialismulŭ de statŭ. Eliberarea clasei muncitorilorŭ sĕ fiă opera a însășĭ clasei muncitorilorŭ. Eliberarea acesteia nu este o problemă socială, la care se împărtășescŭ deopotrivă toțĭ muncitorii din țĕrile cultivate. Partida socialŭ-democratică germană se declară solidară cu muncitorii din celelalte țĕrĭ conscii de clasa lorŭ. Programulŭ numĕra 10 puncte, între carĭ sufragiulŭ universalŭ, egalŭ și

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

(6)

Inimĭ de aurŭ.

Romanŭ, de I. *Edhor*. Tradusŭ de Julia.

— „O scrisóre din Berlinŭ, póte dela Ruth, uite aicĭ Evo, asta nu se póte sĕ fiă scrisórea ei“.

Eva Dölling deschise cu precugetare scrisórea, din care cădu unŭ biletŭ cu cadre aurite.

„Ruth Walden — Kurt de Helda, fidanțațĭ,“ cetiră surorile privindŭ una la alta c'o surprindere nemărginită.

Când se reîntórse forestierulŭ acasă, aflà noutatea, făcu din umerĭ tăcêndŭ, surprinsŭ însĕ era și elŭ.

— „Ce dicĭ la asta, tată?“ întebà Eva în decursulŭ dilei.

— „Despre fidanțarea Ruthei mĕ întrebĭ tu? Décă se vorŭ înțelege, va fi o căsĕtoriă fericită“.....

Intr'acestea în casa postăriței se petrecea o scenă mișcătóre. Dómna Stiller umbla 'n susŭ și 'n josŭ prin odaiă „Câtŭ a venitŭ pe neașteptate lucrulŭ acesta. Cine și-ar fi adusŭ aminte?! Gâsca aceea próstă sĕ se mărite după asesorulŭ?! Viclenă era în tótă privința acea mică vrăjitóre. Mĕ bucurŭ totușĭ, că ne înrudimŭ cu o familiă nobilă. Ar trebui sĕ ne arătămŭ mai afabile, ce dicĭ Alice? O învitare ca sĕ vină la noi, ar fi fórte potrivită, pentru-că în spelunca din Berlin ea nicĭ la unŭ casŭ nu póte sĕ rĕmână. Imprejurările suntŭ de așa. Prin asta l'am îndatora și pe Helda.“

Alice privea încă biletulŭ auritŭ, ce-i sta în mână.

— „Ceva dice la asta Irina Schmidtdorf?“

— „Dér și ea a trasŭ nădejdea asesorului?“

— „Ne spusŭ de multŭ. Ea de altcum e amică din pensionŭ a surorei lui Helda, mi-se pare contesa Georme. Irina mi-a povestitŭ odată despre ea. Dênsa se măritase fórte de tînĕră, ér de-unŭ anŭ e vĕduvă; pesede o proprietate enormă și are unŭ băiatŭ de vre-o patru cincĭ anĭ.“

— „Noi așadéră, intrămŭ într'o familiă distinsă“, observà dómna Stiller cu mulțumire crescêndă.

Alice surîse ironicŭ. „Abia credŭ, că ne vomŭ puté numĕra și noi între ei.“

— „De ce nu? Eu suntŭ dóră unica mătușă a Ruthei, sora mamei sale, noi îi suntemŭ cele mai aprópe rudenii din câte trăescŭ“. . . . .

Era o di frumósă de Aprilie. Sórele strălucia pe orizontŭ. La stațiunea din St. se plimbau asesorulŭ Helda și d-ra Stiller, avêndŭ o convorbire intimă. „Curiosŭ e joculŭ sorții“, dise Helda. „Cine mi-ar fi pututŭ spune înainte de asta cu dece lunĭ, că eu voiu aștepta adĭ pe soța mea de călĕtoriă de odinióră, ca pe mirésa mea?“ Apoi rîse veselŭ.

— „Pentru ce n'a venitŭ Ruth la noi după logodnă, căcĭ amŭ învitat'o îndată?“

— „După ce am făcutŭ cunoscută scirea neașteptată tatălui și surorei mele, intenția mea era de-a duce pe Ruth sub îngrijirea surorei, orĭ de a o aședa în vreunŭ institutŭ. Sora ei, Ana, însĕ a stăruitŭ, ca sĕ o lasŭ sĕ mérgă la dómna Brener, unde tot-odată va lua și instrucțiă dela schilavulŭ Dr. Otto. Ființa palidă a acestui omŭ de sciință mĭ-a fostŭ nesimpatică la începutŭ, dér fiind-că am aflatŭ, că Ruth numai stăruinței acelui Dr. Otto are de-a mulțămì puținele ei cunoscințe, m'am hotărîtŭ sĕ nu o depărtezŭ cu totulŭ de Ana. Negreșitŭ, că în rĕstimpulŭ acesta, precum scițĭ, am fostŭ adeseorĭ în Berlinŭ și am cercetatŭ împreună cu Ruth multe teatre și concerte. Eu credŭ, că ea se va civilisa în de-ajunsŭ, numai de n'ar fi afurisita aceea de simplicitate în îmbrăcămintea ei. D-ra Alice, póte vei sci D-ta sĕ-mĭ induplecĭ mirésa de a primi ceva dela mine, căcĭ tóte încercările mele în privința acésta rĕmaseră fără de resultatŭ, nu mĭ-a succesŭ nicĭ o rugare....“

Unŭ flueratŭ alŭ locomotivei le întrerupse conversația. Ambii se întórseră așteptândŭ. Atuncĭ apărù dintr'odată Ruth în ușa cupeului.

— „Bine ai venitŭ, Ruth, bine ai venitŭ! dise Helda ajutândŭ tinerei fete sĕ se cobóre și apoi îi oferì brațulŭ. „Verișóra ta te aștéptă colea“, reflectà elŭ arătândŭ direcția unde era Alice.

— „Kurt, uite colo trăsura poștei. Ițĭ mai aducĭ aminte?“

directŭ, cu votare secretă pentru toţĭ ce aparţinŭ imperiului, *fără deosebire de sexŭ*; decisiunea asupra rĕsboiului şi a păcii o vorŭ face representanţii poporului. In programŭ se mai cere înfiinţarea unui arbitriu internationalŭ, desfiinţarea întrebuinţării banilorŭ din mijlócele publice pentru scopurĭ bisericescĭ şi religióse, şcóla sĕ fiă lumescă, o armată poporală în loculŭ armatei permanente ş. a. Programulŭ se încheiă cu 5 cererĭ pentru protecţiunea clasei muncitorilorŭ, între carĭ şi cererea de 8 óre de lucru pe di.

— In seculul nostru s'a pusŭ basa unei opere civilisatorice şi umanitare şi anume actele generale ale **conferenţei internaţionale antisclavagiste**. Cu deosebire cardinalulŭ L a v i g e r i e, archiepiscopulŭ de Carthago, şĭ-a datŭ mare silinţă pentru ca sĕ stîrpéscă sclavagiulŭ, care bântue grozavŭ mai cu sémă statulŭ Congo. In primăvéra acésta s'a adunatŭ a doua conferinţă internaţională în Bruxelles. Ea făcŭ planulŭ unei campanii prin mijlóce pacĭnice şi civilisatorice, numai în casulŭ estremŭ prin arme, în contra neguţătorilorŭ de sclavĭ. In 1 Iulie, în diua ratificării, chiar şi guvernele tuturorŭ statelorŭ cultivate şĭ-au datŭ subscrierile lorŭ, chiar şi Turcia (cu escepţiunea Portugaliei, care a întârdiatŭ din causa turburărilorŭ interne,) numai guvernulŭ Franciei nu a fostŭ representatŭ. Camera republicei a treia a fostŭ supérată din causa relaţiunilorŭ amicale între Anglia şi Belgia, faţă de tripla alianţă şi cu deosebire faţă de reînoirea acesteia. Totuşĭ cei din Bruxelles speră, că Francia va face vre-o declaraţiune, care va face posibilŭ celŭ puţinŭ mântuirea unorŭ disposiţiunĭ ale actelorŭ generale. Décă se va zădărnici intreprinderea, atuncĭ şi posibilitatea esistenţei financiare a statului Congo va fi periclitată. Décă statulŭ Congo se va nimici, atuncĭ póte pretensiunea la moştenirea acestui statŭ dela Belgia va aduce cu sine unŭ rĕsboiu francesŭ-englesŭ.

† Mihailŭ Kogălniceanu.

Eată cum se esprimă diarele de dincolo din incidentulŭ morţii marelui bărbatŭ de statŭ:

„Naţiunea" încheiă necrologulŭ sĕu cu următórele cuvinte:

„Mihailŭ Kogălniceanu, în mişcarea dela 1848, a fostŭ în Moldova unulŭ din stegarii drepturilorŭ şi libertăţilorŭ poporului şi a contribuitŭ din tóte puterile sale la clădirea marelui edificiu alŭ naţionalităţei nóstre. In lupta sa neîntreruptă în timpŭ de o jumĕtate de veacŭ, Mihailŭ Kogălniceanu a desfăşuratŭ până în prediua morţii sale o activitate fără seamĕnŭ şi a fostŭ cu totulŭ devotatŭ binelui ţĕrii şi causei poporului. Astădĭ lipsa lui dintre noi va lăsa unŭ locŭ mare şi ireparabilŭ. Trecutulŭ lui însĕ, faptele lui vorŭ servi tuturorŭ ca învĕţământŭ şi ca unŭ esemplu de iubire şi de devotamentŭ pentru ţéră, şi vorŭ fi ca o faclă plină de lumină care, ne vă arăta calea pe care trebue sĕ mergemŭ în viitorŭ.

*

„Naţionalulŭ" scrie:

„Una dintre marile figurĭ ale istoriei nóstre contimporane, Mihailŭ Kogălniceanu, s'a stinsŭ. Născutŭ pe la începutulŭ vécului, elŭ a luatŭ parte la lupta uriaşă pentru crearea statului românŭ de astădĭ. Nu e faptă mai însemnată în istoria ultimilorŭ 50 de anĭ, nu e progresŭ sĕvîrşitŭ, în care Kogălniceanu sĕ nu şĭ aibă părticica lui... Nu încercămŭ sĕ facemŭ biografia lui; i-o va face istoria. Nu putemŭ decâtŭ sĕ arătămŭ aci jalea adêncă, de care suntŭ cuprinşĭ toţĭ Românii în faţa mormêntului lui Mihailŭ Kogălniceanu."

*

„Voinţa Naţională" scrie:

„...Talpa ţĕrii, emanciparea şi ridicarea ei a fostŭ idealulŭ, pe care Kogălniceanu le-a urmăritŭ după unire. A redica şi a întări pe muncitorii câmpiilorŭ nóstre, pe aceia carĭ nĭ-au conservatŭ limba, religia şi prin urmare naţionalitatea nóstră, era naturalŭ sĕ fiă idealulŭ unui omŭ iubitorŭ mai pe susŭ de tóte a naţionalităţii nóstre.... Inima lui a îmbrăţişatŭ causa întregului Românismŭ, cultura lui s'a întinsŭ aprópe la tóte cunoscinţele omenescĭ, inteligenţa lui a avutŭ proporţiunile geniului, faptele lui suntŭ scrise în pagina cea mai glorióså a istoriei nóstre naţionale."...

*

„Constituţionalulŭ" se esprimă astfelŭ:

„Incă unulŭ!...

Mihailŭ Kogălniceanu.... Fruntaşulŭ politicŭ, care a luatŭ parte la mai tóte evenimentele marĭ din istoria nóstră contimporană, ministrulŭ energicŭ alŭ loviturei de statŭ, istoriculŭ entusiastŭ alŭ trecutului nostru măreţŭ, oratorulŭ tot-déuna caldŭ, s'a stinsŭ de bólă şi de bĕtrâneţe. Ţéra a pierdutŭ încă una din gloriele trecutului. Partidulŭ liberalŭ pierde unŭ altŭ fruntaşŭ cu multă experienţă. Regrete din tóte colţurile Românimei!..."

*

„Lupta" scrie următórele:

„Cu Mihailŭ Kogălniceanu dispare celŭ mai mare bărbatŭ de Statŭ alŭ României, diplomatulŭ iscusitŭ, luptătorulŭ de o energiă fără sémănŭ. Figura acestui uriaşŭ alŭ némului românescŭ şi alŭ luptelorŭ pentru redeşteptarea naţională, este unică. Numele lui Mihailŭ Kogălniceanu va rĕmâné veĉnicŭ legatŭ de opera reînvierei României. Pe lângă marile lui calităţĭ politice, pe lângă cultura sa vastă, pe lângă inteligenţa-i superióră, Mihailŭ Kogălniceanu a iubitŭ poporulŭ, a fostŭ unŭ democratŭ..."

*

„Telegrafulŭ Românŭ" dice:

„Elŭ a fostŭ o figură mare şi măréţă. Cu o cultură generală seriósă, cu unŭ admirabilŭ talentŭ de publicistŭ şi oratorŭ, cu unŭ talentŭ nu mai puţinŭ însemnatŭ de organisatorŭ şi administratorŭ, Kogălniceanu era o valóre într'ênsecă enorma care s'a datŭ ţĕrei cu totulŭ şi în împrejurărĭ grele. Mórtea lui este o pierdere ireparabilă şi pentru partidulŭ liberalŭ, şi pentru ţéra întrégă.

Elŭ lasă în urmă-i unŭ golŭ imensŭ. Ţéra îlŭ plânge şi'lŭ va plânge. Sătenii, alŭ cărora părinte şi luptătorŭ a fostŭ, vorŭ vărsa lacremĭ de iubire şi de recunoscinţă, în urma celui, care fù Mihaiŭ Kogălniceanu. Cu elŭ mai dispare încă unulŭ din generaţiunea titanică de liberalĭ. Care au creatŭ şi democratizatŭ România modernă....

*

„Timpulŭ" scrie între altele:

...Dér ceea ce mai distinge pe M. Kogălniceanu şi-lŭ pune mai pe susŭ de multĭ alţĭ bărbaţĭ de Statŭ ai României, este Românismulŭ, naţionalismulŭ caldŭ şi sincerŭ alŭ acestui bărbată. Elŭ iubia din inimă pe toţĭ membrii marei familii române pe care o purta în sînulŭ sĕu, şi nicĭ unŭ omŭ în România nu cunoscea ca Mihailŭ Kogălniceanu starea Românilorŭ din tóte ţĕrile prin carĭ suntŭ împrăştiaţĭ relaţiunile şi aspiraţiunile lorŭ. Dacă unŭ monumentŭ se va redica vre-o dată lui Mihailŭ Kogălniceanu, şi nu se póte sĕ nu i se ridice când-va, va trebui ca tóte ţerile române sĕ figureze la piciórele lui şi tóte sĕ contribue la rădicarea acelui monumentŭ. Cu cuvêntulŭ, cu condeiulŭ şi cu fapta, Kogălniceanu a apăratŭ în tótă viéţa sa idea Românismului şi décă n'ar fi făcutŭ nimicŭ altŭ în lunga sa carieră politică, acésta ar fi de ajunsŭ pentru ca istoria sĕ'lŭ proclame: *unŭ mare Românŭ*.

*

„Adevĕrulŭ" scrie:

Cu dênsulŭ apune o stea luminósă a istoriei nóstre contimporane, unŭ fruntaşĭ printre fruntaşĭ. Istoria nepărtinitóre va pune de sigurŭ numele sĕu în rêndulŭ acelora, carĭ au fostŭ în capulŭ luptei pentru propăşirea neamului nostru. Cu Mihailŭ Kogălniceanu cade încă o ramură însemnată a marelui arborŭ din 1848. El întrupa în sine atât calităţile câtŭ şi cusururile neamului românescŭ. De aceea ţéra îlŭ iubia cu tóte slăbiciunile lui, dér şi elŭ o iubea din adênculŭ sufletului. Când, dela înălţimea tribunei, Mihailŭ Kogălniceanu vorbea de *ţărişóra* sa, glasulŭ i se înduioşa, ochii se umpleau de lacrimĭ şi o emoţiune inresistibilă cuprindea pe cei carĭ îlŭ ascultau. Mihailŭ Kogălniceanu era o inteligenţă atâtŭ de superióră încâtŭ, orĭ unde ar fi trăitŭ elŭ ar fi luatŭ locŭ între fruntaşĭ....

*

„La Liberté Roumaine" dice:

„...Acesta a fostŭ una din figurele puternice şi originale, pe carĭ nu le uită omulŭ mai multŭ, după ce le-a vĕdutŭ odată şi, după cea a lui Ionŭ Brătianu, póte nu este o figură mai cunoscută, mai populară, ca aceea a lui Kogălniceanu. Ilŭ vedemŭ încă la tribuna acésta, unde a luptatŭ cincĭ-decĭ de anĭ, în posiţiă solidă faţă de adversării sĕi, unŭ luptătorŭ pe care nimenĭ nu'lŭ clintesce din locŭ, nicĭ-odată banalŭ, ci mergêndŭ dreptŭ asupra cestiunei, nimicindŭ pe adversarii sĕi cu puterea argumentelorŭ şi cu sarcasmulŭ sĕu, după aceea redicândŭ desbaterea, prin emoţiunea şi sensibilitatea sa, şi aflândŭ cele mai frumóse accente ce le-au auditŭ vre-odată camerele române."

*

Diarulŭ „Bucarest", scrisŭ în limba francesă, scrie între altele:

„Mihailŭ Kogălniceanu a sĕvêrşitŭ marile acte patriotice, carĭ îi asigură nemurirea în istoria română. Suveranii şi bărbaţii de statŭ străinĭ cei mai ilustri au rĕmasŭ uimiţĭ de puterea lui intelectuală şi-i asemnau unŭ locŭ de onóre între ilustraţiunile politice ale Europei."

„De ar fi fostŭ născutŭ într'o ţéră mare ca Francia, Germania, Rusia s'au Englitera, Kogălniceanu ar fi pututŭ lăsa posterităţii unŭ nume universalŭ celebru. Cetăţénŭ alŭ unei micĭ ţĕrĭ însĕ, acéstă bărbăţiă eminentŭ n'a contribuitŭ puţinŭ la regenerarea şi la aşedarea în rangulŭ, ce-lŭ ocupă adĭ între statele lumei civilisate.

„Unulŭ dintre ómenii de statŭ cei mai de frunte ai imperiului rusescŭ, care în timpulŭ rĕsboiului dela 1877/8 avù ocasiunea cea mai multă de-a cunósce pe Kogălniceanu, a disŭ, că acesta fără îndoiélă a avutŭ celŭ mai bunŭ capŭ dintre toţĭ funcţionarii ţĕrii.

„Când aveamŭ sĕ tractămŭ cu Kogălniceanu — dise generalulŭ Ignatiev — trebuia sĕ ne ţinemŭ bine şi sĕ fimŭ cu băgare de sémă, căcĭ era unŭ bărbatŭ de-o fórte mare fineţă — de spiritŭ şi de o dibăciă politică consumată."

SCIRILE DILEI.

— 26 Iunie (8 Iulie.)

Esamene în Braşovŭ. Esamenele publice la şcólele medii române din Braşovŭ s'au începutŭ Lunĭ în 24 Iuniu v. cu esamenulŭ de cântărĭ şi de gimnastică. *Esamenulŭ de cântărĭ* s'a ţinutŭ dela 11—12 a. m. sub conducerea d-lui profesorŭ *N. Popoviciu.* Elevii din clasele inferióre gimnasiale şi reale au fostŭ esaminaţĭ din teoria musicei, din care au datŭ rĕspunsurile cele mai mulţămitóre şi apoi au esecutatŭ în două vocĭ „Cântarea dimineţii" cu tecstulŭ de I. Heliade-Rădulescu. După aceea corulŭ studenţilorŭ esecută cu multă precisiune cântările principale din melodiósa Liturgiă de G. Dima. Aceste cântărĭ făcură o adêncă impresiune asupra tuturorŭ asistenţilorŭ. După amédĭ între 5—6 óre a avutŭ locŭ esamenulŭ de gimnastică ale elevilorŭ dela şcólele medii de aicĭ. Esamenulŭ a decursŭ în cea mai bună ordine. Elevii au gimnastatŭ cu precisiune pe la diferitele aparate. Cu deosebire a escelatŭ elevulŭ *Taflan* din cl. I. comercială, care a esecutatŭ admirabilŭ şi cu artă câteva figurĭ gimnastice. Ar fi de doritŭ unŭ interesŭ mai viu din partea publicului faţă de gimnastica liceului nostru, care este fórte bine întocmită şi condusă.

***

Unŭ nou internatŭ pentru 100 de studenţĭ se va edifica în Blaşiu. Edificarea se va da în întreprindere prin licitaţiune minuendă cu terminulŭ de 25 Iulie n. c.

***

Sesiunea estra-ordinară a Corpurilorŭ legiuitóre române va fi închisă Vinerĭ în 28 Iunie.

Asesorulŭ rîse dicêndŭ: „Ea a făcutŭ ca sĕ ne întêlnimŭ, dragă Ruth, nu-i aşa?" Elŭ sĕrută buzele miresei sale. „De astă-dată mĭ-am comandatŭ o trăsură, pentru-că eu singurŭ voescŭ sĕ-mĭ conducŭ fericirea." O bucuriă nespusă rĕsună în cuvintele lui.

Alice îmbrăţişă cu căldură pe verişóră-sa. „Şi ce face Ana?" întrebà ea mai multŭ din complesanţă. Faţa zîmbitóre a Ruthei devenì de-odată seriósă.

— „Ana e încă totŭ în speluncă; am silit'o însĕ sĕ-mĭ promită, că va venì la noi încă înainte de cununiă." Dênsa apoi apucà mânile lui Helda. „Te învoescĭ, dragă Kurt?"

— „Sunt învoitŭ cu totŭ ce voescĭ tu", dise acesta fericitŭ...

Când Ruth intrà séra în odaia, în care trebuia sĕ locuiéscă până la cununiă, se puse în feréstră, ca şi în diua primei sosirĭ, şi privia visătóre peste lungulŭ şirŭ alŭ caselorŭ. După-ce cinară împreună la mătuşa ei, mirele se depărtà. La despărţire, Ruth îi şoptì, că diminéţa următóre va merge sĕ facă împreună visita multŭ dorită de dênsa, la Dölling.

— „De aicĭ înainte vomŭ face drumurile împreună!"

Ruth se uità lungŭ timpŭ la cele trei ferestri ale otelului. Visulŭ ei în privinţa asta s'a realisatŭ şi era o bucuriă deosebită pentru dênsa, că mirele ei locuesce aceleaşĭ odăi, pe carĭ le-a locuitŭ tată-s'o, care asemenea şĭ-a căutatŭ fericirea acolo....

Când fidanţaţii trecură în diua următóre prin oraşŭ, Helda dise stăruitorŭ: „Observat'ai cum se uită ómenii în urma nóstră? Acuma te privescŭ cu alţĭ ochĭ. Nu-i aşa, că trebue sĕ pui mai multŭ preţŭ pe îmbrăcăminte? Voiu avisa pe verişóră-ta!"

— „Te rogŭ, nu face acésta Kurt, décă mĕ iubescĭ".

— „Dér eu nu voiu suferi, ca sĕ umbli atâtŭ de simplu îmbrăcată; trebue sĕ te îmbracĭ acomodatŭ rangului şi posiţiunei mele..." Apoi urmă o pausă.

— „Atâta preţŭ pui tu pe esteriorŭ, dragă Kurt?"

— „Sigurŭ, mai alesŭ faţă de fiitórea mea soţiă!"

— „Asta mĕ supĕră tare!"

— „Tu, déră, hotărîtŭ nu vréi sĕ primescĭ nimicŭ dela mine?"

— „Nu! Nimicŭ nu potŭ primi dela tine; asta nu mĭ-o permite propriulŭ meu simţĕmêntŭ... Las' până voiu fi soţia ta!"

Helda tăcù mişcatŭ. După ce ajunseră în pădure, elŭ dise: „Va trebui sĕ grăbescŭ terminulŭ cununiei nóstre, ca sĕ încunjurămŭ vorbele neplăcute din acestŭ orăşelŭ".

— „Te rogŭ fă-o acésta, căcĭ eu încă dorescŭ fórte multŭ pentru Ana".

— „Erăşĭ pentru Ana? De ce nu dicĭ pentru mine? Totdéuna ea sĕ fiă mai iubită? Nu te iubescŭ eu, ca şi sora ta?"

— „Nu, dragă Kurt, aşa nu mĕ vei iubi tu nicĭ-odată şi nicĭ că-ţĭ permitŭ sĕ-ţĭ asemĕnezĭ iubirea ta cu a Anei?"...

Helda se despărţì pentru o óră de mirésa lui, înaintea casei forestierului. Când Ruth intrà în mica grădină, unŭ strigătŭ de bucuriă rĕsunà. Eva şi cu Ana îi alergară înainte şi o îmbrăţişară. La intrarea în casă se ridicà de pe unŭ scaunŭ o damă bĕtrână cu unŭ surîsŭ amicabilŭ.

— „Vréi sĕ cunoscĭ pe stimata dómnă Blum?" dise Eva cu bucuriă. „Scumpa nóstră Ruth, mirésa domnului assesorŭ!"

Dómna Blum prinse cu iubire mâna fetei şi dise: „In fine sunt fericită a te întêlni. Am auditŭ atâtea vorbe bune despre d-ta, încâtŭ te rogŭ sĕ jertfescĭ şi pentru mine o óră de conversaţiă. Noi trăimŭ fórte singuratice şi retrase în loculŭ acesta, aşa că multŭ dorescŭ sĕ'mĭ lumineze odată sórele în aceste odăi umbróse". Ruth sĕrută cu respectŭ mâna bĕtrânei dame, dicândŭ: „Voiu veni bucurosŭ şi adeseorĭ la domniata, décă mĕ dorescĭ". . . . .

(Va urma.)

Profesorŭ nou. Ni-se scrie, că d lŭ *Ambrosiu Chețianŭ*, teologŭ absolutŭ și asistentŭ la universitatea din Clușiu, fŭ numitŭ profesorŭ la gimnasiulŭ românescŭ din Blașiu.

***

Medicŭ românŭ la spitalulŭ din Clușiu. Ni-se scrie din Clușiu: D-lŭ Dr. *Alexandru Andressi*, fostŭ practicantŭ lângă profesorulŭ de anatomiă, ér din 15 Martie a. c. asistentŭ lângă renumitulŭ profesorŭ de oculistică Szilágyi, cu 1 Iulie st. n. fŭ numitŭ și medicŭ alŭ despărțĕmêntului oculisticŭ la spitalulŭ „Karolina“ din Clușiu. D-sa este unulŭ din acei tinerĭ românĭ, carĭ cu cele mai marĭ greutățĭ și neajunsurĭ se luptă până potŭ ajunge la diploma de doctorŭ; de aceea numai grătula îi putemŭ vĕdêndu-lŭ ajunsŭ la unŭ postŭ atâtŭ de onorificŭ.

***

Căldurile marĭ din dilele din urmă s'au simțitŭ mai tare la Budapesta, ca în alte părțĭ ale țĕrei. Diarele de acolo spunŭ, că mai mulțĭ ómenĭ au cădutŭ pe stradă ametițĭ, ér unii au și muritŭ imediatŭ; asfaltulŭ se topia de căldură, așa ca călcâiele trecĕtorilorŭ se cufundau în asfaltŭ. Mai multe animale au peritŭ; mulțĭ cai dela trăsurĭ au cădutŭ de odată josŭ și au creptŭ. Călăului din Pesta i-au peritŭ de căldură în 3 și 4 Iulie n. 9 cai, 4 vacĭ, 3 boi și 10 cânĭ. In 5 și 6 Iulie ploile și tempestățile, ce au cădutŭ în diferite părțĭ ale țĕrei, mai alesŭ în Ungaria au stêmpĕratŭ aerulŭ, ba în Budapesta era alaltăerĭ rece ca și tómna.

Din dieta unguréscă.

In ședința dela 6 Iulie, continuându-se desbaterile asupra proiectului de lege pentru reforma administrațiunei, celŭ dintâiu oratorŭ a fostŭ deputatulŭ:

Dionisiu Pazmandy, care declară, că elŭ nu este municipalistŭ, dér cu tóte acestea nu póte primi proiectulŭ, deórece elŭ este atâtŭ de rĕu, încâtŭ nu corĕspunde nicĭ unei direcțiunĭ sănĕtóse și nu vede oratorulŭ în acelŭ proiectŭ, decâtŭ unŭ nou mijlocŭ pentru susținerea partidei dela putere și pentru estinderea puterei guvernului.

Inainte de asta cu 10 anĭ, dise oratorulŭ, când încă nu intrase în vigóre așa numita lege reformatóre mai nouă, administrațiunea comitatensă a fostŭ cu multŭ mai bună, cu multŭ mai simplă și, ceea ce e principalŭ, cu multŭ mai eftină. De atuncĭ încóce, printr'o grămadă de disposițiunĭ legale și de ordinațiunĭ ministeriale, a succesŭ a aduce administrația Ungariei acolo, că la noi astădĭ nu mai esistă o administrațiune, ci *o adevĕrată anarchiă oficială* (Adevĕratŭ! Așa este! în stânga estremă.) In Ungaria nimenea nu scie, cine și ce feliu de drepturĭ are. Noi, carĭ ne declarămŭ ca statŭ liberŭ, ca națiune constituțională, sĕ nu ne amăgimŭ, căcĭ *în ce privesce aplicarea constituționalismului și a conceptului legalității, stămŭ astădĭ mai îndĕrĕtŭ, decâtŭ Rușii.*

Ce se întêmplă astădĭ în Ungaria? Orĭ ce hotărîre orășenéscă și comitatensă este revidată de ministru, care așa dicêndŭ fără nicĭ o motivare o aprobă, décă voesce, ér décă nu, o nimicesce. De faptŭ, astădĭ în Ungaria nicĭ nu esistă comitate, ci esistă p a ș a l i c u r ĭ (Aprobărĭ în stânga estremă). Nu esistă nicĭ unŭ dreptŭ, nicĭ o garanțiă în contra esceselorŭ celorŭ dela putere, nu esistă forŭ, la care sĕ te poțĭ întórce. (Adevĕratŭ! așa este! în stânga estremă.)

Vorbesce apoi despre atotputernicia fișpanilorŭ, spune că a fostŭ în Francia și a studiatŭ anume administrația de acolo, care e necomparabilŭ mai eftină, mai bună și mai practică ca la noi. Revine apoi la alegerile de deputațĭ.

La noi, dise oratorulŭ, moralulŭ electoralŭ a degeneratŭ așa de tare, încâtŭ astădĭ tóte suntŭ permise în Ungaria, fără mustrare de consciință se potŭ sĕvîrși cele mai necredibile lucrurĭ și se potŭ comite crime: se potŭ falsifica protocóle (Așa este! Așa este! în stânga estremă) se potŭ reține listele electorale, se póte lua dreptulŭ alegĕtorilorŭ (Adevĕratŭ! așa este! în stânga estremă), se póte proclama unŭ altŭ individŭ ca deputatŭ alesŭ, la noi așa dicêndŭ tóte suntŭ cu putință.

Vorbitorulŭ descopere apoi nisce grósnice fărădelegĭ de-ale actualului secretarŭ de statŭ:

Inainte de alegerile din 1887, dise elŭ, cele 11 cercurĭ electorale ale comitatului Nyitra erau representate prin 7 deputațĭ opoziționalĭ și 4 guvernamentalĭ. Pe atuncĭ era vice șpanŭ în acelŭ comitatŭ actualulŭ secretarŭ de statŭ, căruia 'i s'a promisŭ, că va fi numitŭ fișpanŭ, décă cu ocasiunea acelorŭ alegerĭ va fi în stare sĕ nimicéscă oposiția din comitatŭ.

Actualulŭ secretarŭ de statŭ numai decâtŭ se și apucă de lucru, dér findcă n'avea banii de lipsă, se informă mai întâiu despre aceea, că cine ce aspirațiunĭ secrete are, se duse apoi din casă în casă pe la ei, le făcŭ promisiunĭ și în schimbŭ căpĕtă dela ei 96,000 fl. Află unŭ individŭ, care nicĭ nu e maghiarŭ, pe care'lŭ făcŭ baronŭ ungurescŭ. (Strigărĭ în stânga estremă: Stummer!) Acelŭ individŭ plătì numai din partea lui 50,000 fl. (Mare mișcare în stânga estremă. Marĭ strigărĭ: cine a fostŭ acela? Stummer!)

Banii acești nu i-a destinatŭ actualulŭ secretarŭ de statŭ pentru scopurĭ umanitare, pentru spitale, séu pentru alte scopurĭ școlare, orĭ culturale, ci numai pentru corteșirĭ, pentru mituirĭ, cu unŭ cuvêntŭ pentru unŭ scopŭ neertatŭ și opritŭ prin lege. Fiind-că nicĭ acésta n'a fostŭ de ajunsŭ, elŭ făcŭ asupra alegĕtorilorŭ o presiune așa de mare, încâtŭ numai într'unŭ locŭ au fostŭ împușcațĭ 3 ómenĭ. Astfelŭ oposiția a fostŭ nimicită și învingerea a rĕmasŭ pe partea guvernului.

Pe calea acésta, actualulŭ secretarŭ de statŭ din vice-șpanŭ s'a făcutŭ fișpanŭ, ba în urma acestorŭ escelente servicii, elŭ devenì la ministeriu *gratissima persona*, ceea ce avù ca urmare, că fù numitŭ secretarŭ de statŭ, pentru ca studiile și cunoscințele sale technice sĕ și-le pună în praxă la viitórele alegerĭ.

Oratorulŭ dice, că nu numai în comitatulŭ Nyitra, ci în tótă țéra s'au întêmplatŭ astfelŭ de lucrurĭ. Amintesce cu deosebire *Ardealulŭ*, unde, dice, se trimitŭ nisce individĭ, pe carĭ în Ardélŭ nimenea nu-i doresce, nimenea nu-i așteptă, nimenea nu-i cunósce, carĭ nicĭ nu au capacitatea de lipsă pentru a fi funcționarĭ ai statului, dér carĭ se trimitŭ acolo numai pentru ca sĕ voteze.

Astfelŭ stândŭ lucrurile, elŭ nu primesce proiectulŭ, mai alesŭ fiindŭ în cea mai mare parte acela este o conscepțiune a actualului secretarŭ de statŭ.

Programa școlei de fete cu internatŭ a „Asociațiunei transilvane“.

Amŭ primitŭ a V-a „Programă a școlei civile (private) de fete cu internatŭ a Asociațiunii transilvane, în Sibiiu pe anulŭ școlarŭ 1890—91 Cuprinsulŭ: 1) problema școlelorŭ de fete de a da acestora o pregătire pentru chiámarea ce le așteptă în viéță de *Dr. Petru Șpanŭ* 2) Scirĭ școlare, publicate de directorulŭ *Ioanŭ Popescu.*

Din datele împărtășite în acéstă programă vedemŭ, că în decursulŭ acestui anŭ au fostŭ îmatriculate 19 eleve în cl. I; 15 în clasa II; 16 în clasa III; 9 în cl. IV; ér 3 au fostŭ extra-ordinare. Cu totulŭ 62. Numĕrulŭ elevelorŭ din internatŭ a fostŭ de 49. Nu este mai nicĭ unŭ comitatŭ locuitŭ de Românĭ, din care sĕ nu se afle eleve la acéstă școlă cu internatŭ; vre-o patru dintre ele suntŭ din Bucovina, mai multe de prin Banatŭ și alte părțĭ îndepărtate.

Personalulŭ școlei și alŭ internatului a constatŭ în anulŭ școlarŭ trecutŭ din învĕțătorii: *Eugenia Trifu, Dr. Vasile Bologa, Dr. Petru Șpanŭ* și *Elisa Nasta*; catecheții: *Zaharie Boiu* și *Nicolau Foganŭ*; instructorii: *Elena Petrescu, Sabina Brote, Victoria de Heldenberg, Iuliu Scheffer* și *Matilda Mangesius.*

Directorŭ alŭ școlei și alŭ internatului e d-lŭ *Ioanŭ Popescu*; directóra internatului: *Flena Petrașcu.* La internatŭ s'a mai aflatŭ unŭ medicŭ de casă, o guvernantă și o bonă.

Limba germană s'a produsŭ tuturorŭ elevelorŭ câte 2 óre pe sĕptĕmână în tóte clasele; la limba francesă, fiindŭ studiu facultativŭ, au participatŭ 40 eleve, carĭ, despărțite în 4 cursurĭ, au luatŭ câte două lecții pe sĕptĕmână, făcêndŭ esercitii în cetire, gramatică, ortografiă, în traducere și în stilŭ. La instrucția în piano-forte au participatŭ 31 eleve. Din limba română, maghiară, germană și francesă au avutŭ elevele interne și câte 2 óre de conversațiă sub conducerea directórei și a guvernantelorŭ.

Biblioteca colegiului învĕțătorescŭ constă acum, la finea anului, din 255 opurĭ, ét biblioteca elevelorŭ din 111 opurĭ în 115 volume.

In cursulŭ anului școla a fostŭ visitată de d-lŭ președinte alŭ Asociațiunei; apoi de inspectorulŭ r. de școle din Sibiiu, ér către finea anului internatulŭ a fostŭ visitatŭ de d-lŭ Carol Cseh, inspectorŭ sanitarŭ la ministeriulŭ de interne.

No. 199—1891

CONVOCARE.

In conformitate cu prescrisele §§-lorŭ 14 și 21 din statutele Asociațiunei transivane pentru literatura română și cultura poporului românŭ, precum și cu conclusulŭ comitetului d-to 4 Iulie a. c. pt. prot. 100 *adunarea generală pentru anulŭ curentŭ se convócă prin acésta în opidulŭ Hațegŭ pe 4 (16) Augustŭ și dilele următóre.*

Aducêndŭ acésta la cunoscința publică, invitămŭ pe toțĭ membrii Asociațiunei a lua parte în numĕrŭ câtŭ mai mare la ședințele adunării, care de astă-dată va fi însoțită și de o esposițiune modestă de manufacturĭ românescĭ, de producte economice și de alte obiecte.

Sibiiu, în 6 Iulie 1891.

Pentru comitetulŭ Asociațiunei transilvane pentru literatura română și cultura poporului românŭ:

G. Barițiu, președ. **Dr. I. Crișianŭ**, secret. II.

Corespondența „Gaz. Trans.“

Teiușiŭ, Iulie 1891.

Mândria națională a poporului românŭ teiușianŭ s'a manifestatŭ în tótă puterea cuvêntului și cu ocasiunea petrecerei din dilele trecute, arangiate în Teiușiŭ. Sprijinulŭ și interesulŭ viu, cu care a fostŭ întimpinată numita petrecere din partea publicului românescŭ din locŭ și jurŭ a datŭ străinilorŭ sĕ înțelégă, că în poporulŭ românŭ e sădită rêvna după cultura națională, care singură póte sĕ'lŭ fericéscă pe unŭ poporŭ.

Cu mare bucuriă venimŭ a esprima mulțămita nóstră generoșilorŭ contribuențĭ, carĭ pe lângă tóte vicisitudinele timpului n'au pregetatŭ a ne oferi din avutulŭ lorŭ, spre a puté duce în îndeplinire salutara nóstră întreprindere.

Scopulŭ, pentru care s'a arangiatŭ petrecerea a fostŭ, ca din venitulŭ aceleia sĕ se înființeze o *bibliotecă poporală.* Cu multă mulțumire amintimŭ, că petrecerea dela 28 Iunie, arangiată în acestŭ scopŭ, pe lângă succesulŭ moralŭ, a avutŭ și unŭ succesŭ materialŭ destulŭ de frumosŭ, cu tóte că timpulŭ nu nĭ-a favorisatŭ.

Despre venitele și spesele petrecerei, subscrișii în numele Comitetului arangiatorŭ venimŭ a face următórea dare de sémă:

Séra la cassă au incursŭ 97 fl. 50 cr., dintre carĭ suprasolvirĭ amŭ primitŭ dela d-nii: G. Vlasa, capelanŭ militarŭ în Viena 1 fl. 50 cr., Stefanŭ Belanŭ 20 cr., I. Roșiu 1 fl., Franciscŭ Boțianŭ 50 cr., N. N. 30 cr., Panfiliu Podóbă 1 fl., Nic. Bretoiu 1 fl., Andreiu Ludovicŭ 1 fl., Fried. Leopold 1 fl., Elena Lupanŭ 50 cr., Schmidt Roză 50 cr., — Oferte amŭ primitŭ dela d-nii: Stefanŭ Popŭ, parochŭ gr. cat. în Mihalțŭ 2 fl. și Georgiu Bărbatŭ, administr. prot. în Blașiu 1 fl.

Suma totală a venitelorŭ e 100 fl. 50 cr., dintre carĭ subtragêndu-se spesele de 41 fl. 50 cr., resultă unŭ venitŭ curatŭ de 59 fl., dintre carĭ 55 fl. s'au și depusŭ la banca „Patria“ în Blașiu spre fructificare, până ce se vorŭ lua disposițiunĭ ulteriore, ca biblioteca sĕ-șĭ încépă activitatea; ér restulŭ de 4 fl. s'a reținutŭ, avêndu-se în vedere spesele eventuale, ce vorŭ mai obveni înainte.

Priméscă marinimoșii contribuențĭ și pe acéstă cale mulțămita nóstră sinceră pentru sprijinulŭ datŭ.

Pentru comitetulŭ arangiatorŭ:

Stefanŭ Belanŭ, controlorŭ. **Eufremŭ Rațiu,** cassaru.

Literatură.

Invitare la abonamentŭ. In loculŭ cólelorŭ de prenumĕrațiune separate, îmĭ iau voiă numai pe calea acésta a face apelŭ scurtŭ la sprijinulŭ binevoitorŭ alŭ onorab. publicŭ românŭ întru edarea unui volumŭ de poesii diverse, care va purta titlulŭ: „*Buchetulŭ meu.*“ Volumulŭ va fi mai bine de 8—9 cóle tipărite cu prețulŭ moderatŭ de 1 fl., fără porto-postalŭ. Banii de prenumĕrațiune suntŭ a se trimite înainte subscrisului, până la 4/16 Augustŭ, când apoi cartea se va pune sub tiparŭ și va apăré nesmintitŭ până în 1 Octomvre a. c. Exemplare superflue nu se vorŭ tipări, de aceea doritorii de a avé cartea, suntŭ rugațĭ a se insinua până la terminulŭ arătatŭ. — *Ketegyháza*, (com. Békés) 2/24 Iunie 1891.

Iosifŭ-Ioanŭ Ardeleanŭ.

Telegramele „Gaz. Trans“.

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta.)

Făgărașŭ, 8 Iuliu. Instalațiunea nou numitului fișpanŭ Baussnern s'a făcutŭ într'unŭ modŭ splendidŭ. După depunerea jurămêntului, Baussnern îșĭ desvoltà programulŭ, séu în care dela toțĭ aștéptă o *direcțiune patriotică*, apoi *în vorbe si în fapte sĕ se manifesteze recunóscerea, respectarea unității politice și nedespărțite*, statorite în lege, *a națiunei maghiare și a ideei de statŭ maghiarŭ*, ce rĕsare din acéstă.

Budapesta, 8 Iuliu. In clubulŭ partidei liberale a declaratŭ ministrulŭ președinte, că desbaterile speciale cu privire la legea administrațiunei le va continua până când se vorŭ fini.

Basel, 8 Iuniu. In apropierea universității Basel s'a cufundatŭ țermulŭ Rinului. Universitatea a trebuitŭ sĕ fiă evacuată, fiind-că e temerea, că se va surpa.

Cununiă. D-lŭ *Demetriu Bartolomeu*, farmacistŭ în Bucurescĭ, se va cununa acolo Dumineca în 30 Iunie v., cu d-ra *Antoneta Kladny.*

Cursulu pieței Brașovŭ.

din 8 Iulie st. n. 1891.

Bancnote românescĭ	Cump.	9 27	Vênd.	9.31
Argintŭ românescŭ	„	9 21	„	9.26
Napoleon-d'orĭ	„	9.28	„	9.32
Lire turcescĭ	„	10.50	„	10.55
Imperialĭ	„	9.48	„	9.53
Galbinĭ	„	5.40	„	5.45
Ruble rusescĭ	„	132.—	„	133.—
Mărcĭ germane		57.20	„	57.68

Discontulŭ 6—8% pe anŭ.

Proprietarŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.
Redactorŭ responsabilŭ interimalŭ:
Gregoriu Maiorŭ.

Cursulŭ la bursa din Viena.

din 7 Iulie a. c. 1891

Renta de aurŭ 4%	105 20
Renta de hârtiă 5%	101 50
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	117.—
dto argintŭ	99.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [1-ma emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare [2-a emisiune]	—.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	112.50
Bonurĭ rurale ungare	92.—
Bonurĭ croato-slavone	104.75
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.—
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ	138.50
Losurile pentru regularea Tisei şi Seghedinului	131 20
Renta de argintŭ austriacă	92.40
Renta de hârtiă austriacă	92 45
Renta de aurŭ austriacă	111 20
Losurĭ din 1860	139.25
Acţiunile băncei austro-ungare	1028.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	342.25
Acţiunile băncei de creditŭ austr	295.25
Galbenĭ împĕrătescĭ	5.59
Napoleon-d'orĭ	9.33
Mărcĭ 100 împ. germane	57.70
Londra 10 Livres sterlinge	117.50

Nr. 178—1891. 618,3—2

CONCURSŬ.

Pentru ocuparea cu 1 Septemvre n. a. c. a *unui postŭ de învĕţătorŭ pentru „Istoriă şi Geografiă"* ca studii principale la şcóla civilă de fete cu internatŭ a Asociaţiunii transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ, prin acésta se escrie concursŭ.

Doritorii de a ocupa postulŭ amintitŭ au sĕ presente următórele documente:

a) atestatŭ de botezŭ;

b) documentŭ despre cualificaţiunea cerută prin legea statului (§ 103 a art. de lege XXXVIII din 1868) pentru ocuparea de posturĭ de învĕţătorĭ la şcóle civile;

c) o arĕtare în scrisŭ despre studiile pregătitóre şi despre ocupaţiunea de până acum;

d) arĕtarea specialităţii pentru care sunt pregătiţĭ cu deosebire, şi

e) fiindŭ limba română limba de propunere, sĕ dovedéscă că posedŭ perfectŭ limba română în vorbire şi în scriere.

Concurenţii, carĭ vorŭ dovedi aptitudine specială în privinţa cunóscerii limbei germane, vorŭ avé preferinţă între cei altfelŭ cu pregătirĭ egale.

Concurentulŭ, care va fi alesŭ învĕţătorŭ se obligă a propune până la maximulŭ de 30 óre pe sĕptĕmână.

Cu postulŭ, ce e a se ocupa, suntŭ împreunate următórele beneficii:

Pentru timpulŭ, în care va funcţiona în calitate de învĕţatorŭ ordinarŭ provisorŭ, alesulŭ va primi salariu anualŭ de fl. 700 v. a. şi fl. 150 v. a. banĭ de cuartirŭ; trecĕndŭ în definitivŭ, acela va primi salarŭ anualŭ de fl. 900 v. a. şi fl. 200 v. a. banĭ de cuartirŭ, şi totŭ la cincĭ anĭ de serviţiu, câte fl. 100 adausŭ cuincuinalŭ la salariu.

Numĕrul cuincuinaliilorŭ e fixat cu 5.

Concursele însoţite de documentele numite mai susŭ sĕ se presente *subsemnatului comitetŭ* **până la 1 Augustŭ n. 1891.**

Din şedinţa comitetului Asociaţiunii trunsilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ, ţinută în Sibiiu la 20 Iunie 1891.

G. Bariţiu, preşed. — Dr. Ioanŭ Crişianu, secret. II.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei" à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria I. Gross, şi în librăria Nicolae Ciurcu.

Serviciulŭ de Studii şi construcţiunĭ: căĭ ferate, şosele şi podurĭ alŭ Ministerului Lucrărilorŭ Publice din România, face cunoscutŭ că are necesitate de Inginerĭ eşiţĭ cu diplome séu certificate din unile din Şcólele Technice: Viena, Berlin, Paris, Bruxelles, Gand, Zurich etc. şi sĕ fiă de naţionalitate Românĭ séu celŭ puţin sĕ cunóscă limba Română.

Amatorii d'a fi angajaţĭ pe unu, doi séu mai mulţĭ anĭ, suntŭ rugaţĭ a trimite Serviciului în Bucureştĭ Strada Minerva Nr. 16 propunerile cu o copie legală după diploma séu Certificate, cu indicaţiunea naţionalităţeĭ, etatea, timpulŭ servitŭ şi anume la ce lucrărĭ.

Rugăm pe d-nii abonaţi ca la reînoirea prenumeraţiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ şi numerii de pe făşia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe liniile orientale ale căii ferate de statŭ r. u. valabilŭ din 1 Iunie 1891.

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelleratŭ
Viena	10.50	8.—		3.25
Budapesta	8.30	2.05	5.50	9.15
Szolnok	11.38	4.10	9.22	11.19
P. Ladány	2.12	5.51	11.53	12.57
Oradea mare	3.53	7.06	1.50	2.12
	4.—	7.13	2.24	2.19
Mezö-Telegd	4.39	7.43	3.03	2.49
Rév	5.22	8.18	3.46	3.26
Bratca	5.45		3.57	
Bucia	6.05	8.51	4.29	
Ciucia	6.31	9.07	4.55	4.21
Huedin	7.12	9.37	5.34	4.55
Stana	7.29		5.51	
Aghiriş	7.49		6.12	
Ghirbău	8.01		6.25	
Nădĕşel	8.14		6.39	5.47
Cluşiu	8.29	10.37	6.56	6.—
	8.46	11.10	8 20	6.18
Apahida	9.03	11.28	8.45	6.34
Ghiriş	10.12	12.38	10.21	7.34
Cucerdea	10 37	1.14	11.09	7.57
Uióra	10.56	1.21	11.17	
Vinţul de sus	11.04	1.29	11.26	
Aiudŭ	11.28	1.54	11.54	8.22
Teiuşŭ	11.45	2.13	12.18	8.38
	12.13		12.58	8.43
Crăciunelŭ	12.44		1.34	
Blaşiu	12.59		1.51	9.14
Micăsasa	1.35		2.29	
Copşa mică	1.51		2.48	9 48
	2.12		3.03	9.50
Mediaşŭ	2.31		3.26	10.06
Elisabatopole	3.04		4.07	10.28
Sighişóra	3 46		5.09	11.04
Haşfalĕu	4.02		5.35	11.19
Homorodŭ	5.26		7.23	12.27
Augustinŭ	6.10		8.09	12.58
Apaţa	6.41		8.43	1.15
Feldióra	7.17		9.18	1.35
Braşovŭ	8.—		10.05	2.09
		12.20		2.19
Timişŭ		1.41		3.01
Predealŭ		2.26		3.31
Bucurescĭ		8.50		9.30

Predealŭ—Budapesta

	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ de persón.
Bucurescĭ	7.35		8.50	
Predealŭ	1.12		5.16	
Timişŭ	1.42		5.57	
Braşovŭ	2.18	4.20	6.58	
	2.48	5.07		7.23
Feldióra	3.19	5.42		8.03
Apaţa	3.40	6.09		8.37
Augustinŭ	3.56	6.55		9.04
Homorodŭ	4.29	8.23		9.46
Haşfalĕu	5.34	8.53		11.03
Sighişóra	5.54	9.31		11.29
Elisabetopole	6.21	10.09		12.06
Mediaşŭ	6.42	10.31		12.37
Copşa mică	6 55	10.47		12.53
	6.57	11.06		1.18
Micăsasa		11.42		1.39
Blaşiu	7.31	11.57		2.13
Crăciunelŭ		12.28		2.27
Teiuşŭ	8.—	1.08	1.25	2.49
	8.07	1.35	1.50	3.47
Aiudŭ	8.24	2.05	2.12	4.07
Vinţul de sus		2.13	2.19	4.28
Uióra		2.31	2.39	2.34
Cucerdea	8.54	3.18	3.15	4.52
Ghirişŭ	9.23	4.45	4.32	5.26
Apahida		5.14		6.34
Cluşiu	10.45	6.08	4 53	6.52
	11.01	6.29	5.30	7.40
Nădăşelŭ		6.47	5.47	8.—
Ghîrbău				8.15
Aghireşŭ		7.02	6 11	8.29
Stana	12.17	7.28		8.53
B. Huiedin	12.47	7.47	6.43	9.12
Ciucia		8.25	7.12	9.51
Bucia		8.51		10.06
Bratca	1.26	9.10	7.51	10.23
Rév		9.30		10.42
Mezö-Telegd	1.52	10.04	8.17	11.17
Oradea mare	2.18	10.44	8.42	11.51
	2.25	11.07	8.47	12.09
P. Ladány	3.46	1.16	10.09	2.24
Szolnok	5.26	3.31	11.51	4.47
Budapesta	7.30	6.35	1.55	8.40
Viena	1.40	1 40	7.20	6.05

B.-Pesta-Aradŭ-Teiuş

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ de persón.
Viena	10.50	8.—	3.25
Budapesta	8.15	1.50	9.50
Szolnok	11.14	3.57	1.05
Aradŭ	3.45	6.52	5.24
	4.30	7.02	5.46
Glogovaţŭ	4.42		5.57
Gyorok	5.03		6.19
Paulişŭ	5.14		6.30
Radna Lipova	5.32	7.48	6.48
Conop	5.56		7.12
Bĕrzava	6.12		7.27
Soborşinŭ	6.58	8.51	8.07
Zamŭ	7.26	9.10	8.33
Gurasada	7.52		8.57
Ilia	8.08	9.34	9.13
Branicica	8.26		9.29
Deva	8.52	10.—	9.53
Simeria (Piski)	10.38	10.18	10 19
Orăştia	11.04	10.37	10.50
Şibotŭ	11.24		11.16
Vinţ. de josŭ	11.48		11.44
Alba-Iulia	12.22	11.18	12.06
Teiuşŭ	12.49	11.40	12.38

Teiuş-Aradŭ-B.-Pesta

	Trenŭ de persón.	Trenŭ accelleratŭ	Trenŭ de persón.
Teiuşŭ	2.30	3.37	1.39
Alba Iulia	3.11	4.—	2.19
Vinţ de josŭ	3.30		2.36
Şibotŭ	3.53		3.03
Orăştia	4.16	4.41	3.30
Simeria (Piski)	5.43	5.06	4 17
Deva	5.59	5.18	4.33
Branicica	6.24		4.55
Ilia	6.79	5.45	5 17
Gurasada	7.—		5.28
Zamŭ	7.28	6.08	5.53
Soborşinŭ	8.03	6.34	6.24
Bĕrzava	8.54		7.02
Conopŭ	9.10	7.11	7.17
Radna Lipova	9.44	7.31	7.46
Paulişŭ	9.58		7.57
Gyorok	10.11		8 08
Glogovaţŭ	10.34		8.30
Aradŭ	10.46	8 14	8.40
	11.18	8.24	9.05
Szolnok	4.15	11.27	2.21
Budapesta	7.20	1 25	5.50
Viena	6.05	7.20	1.40

Simeria (Piski) Petroşenĭ

Simeria	6.—	10.35	4.22
Streiu	6.35	11.26	4.58
Haţegŭ	7.21	12.23	5.42
Pui	8.06	12.—	6.36
Crivadia	8.47	2.23	7.24
Baniţa	9.21	3.19	8.04
Petroşenĭ	9.45	4.—	8.36

Petroşenĭ-Simeria (Piski)

Petroşenĭ	6.—	10.50	6.20
Baniţa	6.41	11.40	6.54
Crivadia	7.19	12.19	7.20
Pui	7.57	1.05	7.51
Haţegŭ	9.36	1.54	8 25
Streiu	9.18	2.49	9.01
Simeria	9.52	3.27	9.35

Aradŭ—Timişóra

Aradŭ	6.15	11.30	7.15
Vinga	7.32	12.47	8.04
Timişóra	8.42	2.04	8.57

Timişóra—Aradŭ

Timişóra	6.20	1.11	5.05
Vinga	7.21	2.46	6.40
Aradŭ	8.03	3.50	7.50

Ghirişŭ—Turda

Ghirişŭ	7.48	10.35	3.40	10.20
Turda	8.08	10.55	4.—	10.44

Turda—Ghirişŭ

Turda	4.50	9.30	2.30	8 50
Ghirişu	5.10	9.50	2.50	9.10

Sighişóra—Odorheiu

Sighişóra	4.30	11.25
Odorheiu	7.21	2.11

Odorheiu—Sighişóra

Odorheiu	8 15	3.15
Sighişóra	10.52	6.10

Careii-marĭ—Zelău

Careii-marĭ	5.50
Zelău	11.—

Zelău—Careii-marĭ

Zelău	1.56
Careii-marĭ	6.48

Mureşŭ-Ludoşŭ—Bistriţa

Murĕşŭ-Ludoşŭ	4.—
Ţagu-Budatelicŭ	6.48
Bistriţa	9.59

Bistriţa—Mureşŭ-Ludoşŭ

Bistriţa	1.16
Ţagu-Budctelicŭ	4.15
Murĕşŭ-Ludoşŭ	7.21

Copşa-mică—Sibiiu

Copşa mică	3.—	10.47	7.10
Şeica-mare	3.31	11.27	7.43
Loamneş	4.15	12.08	8.27
Ocna	4.46	12.38	8.59
Sibiiu	5.10	1.—	9.23

Sibiiu—Copşa-mică

Sibiiu	7.35	4.34	10.17
Ocna	8 02	4.58	10 43
Loamneş	8.30	5.25	11.09
Şeica-mare	9 05	5.55	11.40
Copşa mică	9.34	6.20	12.05

Cucerdea - Oşorheiu - R.-săs.

Cucerdea	2.50	8.20	2.41
Ludoş	3 34	9.11	3.27
Oşorheiu	5.20	11.17	5.14
	5.35		5.36
Regh.-săs.	7.10		7.15

Regh.-săs. - Oşorh. - Cucerdea

Regh.-săs.		8.—	8.15
Oşorheiu		9.35	9.53
	5.21	5.54	10.20
Ludoş	6.58	7.41	12.06
Cucerdea	7.47	8.25	12.50

Simeria (Piski)—Hunedóra

Simeria (Piski)	10.50	4.40	9.16
Cerna	11.13	5.03	9.34
Hunedóra	11.48	5.38	9.58

Hunedóra—Simeria (Piski)

Hunedóra	4.46	2.32	7.22
Cerna	5.11	3.—	7.50
Simeria	5.28	3.20	8.10

Braşov—Zĕrnescĭ

Braşov	5.45	4.55
Zĕrnescĭ	7.26	6.36

Zĕrnescĭ—Braşov

Zĕrnescĭ	8.—	8.20
Braşov	8.24	9.44

Nota: Numerii încuadraţi cu linii gróse însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. MUREŞIANU, Braşovŭ